

סמינר ב.א.: על החיים ועל המוות (0618-3013-01)
ד"ר יאיר לוי

סמסטר א', 2017-8
ימי ב', 16:00-18:00, גילמן 362א'
ימי ד', 12:00-14:00, גילמן 362א'

המוות הוא עובדת החיים שאין להימלט ממנה. אך זוהי גם עובדה מסתורית וחמקמקה אשר מעוררת קשיים פילוסופיים ניכרים, שבחלקם נדון. מהו בכלל מוות, ומדוע, אם בכלל, הוא רע? האם אלמותיות היא דבר רצוי? האם היכחדות המין האנושי היא דבר שיש להצטער עליו? צדו השני של המטבע — החיים — מעורר שורה של סוגיות קשורות שגם בהן נעסוק, למשל: האם ניתן להעריך את שוויים של החיים? מה הופך את חייו של פלוני לטובים? האם יצירת אנשים חדשים היא מעשה בלתי מוסרי או שבכוחה דווקא להפוך את העולם לטוב יותר?

איך ליצור עמי קשר

- בדואר אלקטרוני: ylevy@post.tau.ac.il (הדרך המומלצת)
- בטלפון במשרדי 03-6406849
- במשרד מספר 492 בגילמן

שעת קבלה

- בתיאום מראש.

דרישות הקורס

- נוכחות.
- קריאת כל החומר הנדרש (לפחות), כלומר הטקסט המרכזי של השבוע.
- השתתפות פעילה.
- הגשת 4 מטלות קריאה קצרות בציון 'עובר'.
- הגשת עבודה (רפרט או עבודה סמינריונית);
- **מטלת רשות לתלמידי ב.א. (חובה לתלמידי מ.א.)**: הצגת מאמר בכיתה. סטודנט **ב.א.** שיבחר להציג יהיה פטור מהגשת מטלות הקריאה.

ציון

- תלמידי ב.א.: 100% עבודה מסכמת.
- תלמידי מ.א.: 85% עבודה מסכמת, 15% הצגה בכיתה.

עבודות סמינר/רפרטים

(הדברים שלהלן חלים הן על רפרטים והן על עבודות סמינריוניות)

- המועד האחרון להגשת העבודה הוא 6/5/2018. זהו תאריך סופי ואין בסמכותי לאשר הארכות. מדיניות החוג והפקולטה היא לדחות באופן גורף בקשות להארכה.
- אתם/ן נדרשים/ות לאשר את הנושא, וקווים כלליים של מה שאתם/ן מתכוונים/ות לומר, מראש.
- אתם/ן יכולים/ות לפנות אליי עם רעיון, עם חצי רעיון, עם טיעון, עם רעיון לתחום שעליו אתם/ן רוצים/ות לכתוב אבל ללא רעיון לנושא, וכ"ו.
- מומלץ להתחיל לחשוב על נושא ממש בקרוב, לאשר נושא כמה שיותר מהר, ולכתוב את העבודה בקרוב. בסופו של דבר זה חוסך זמן ומאמץ, ומניב עבודות טובות יותר.
- אין דרישה כללית לגבי היקף העבודה — לא מבחינת מספר העמודים, ולא מבחינת מספר הטקסטים אליהם עליכם להתייחס.

תיאום הציפיות לעניין היקף העבודה ייעשה באופן פרטני, ועל יסוד שיקולים מהותיים, בשלב אישור הנושא. בשלב זה גם יובחנו עבודות סמינריות מרפרטים – רפרטים יכולים להיות הרבה פחות שאפתניים מעבודות סמינריות.

מספר המלצות:

- השקיעו מחשבה רבה בנושא. עבודה טובה בהכרח מתחילה בבחירת שאלת מחקר מעניינת המנוסחת באופן מדויק ובהיר.
- רפרט יכול להיות סקירתי באופיו, ורצוי שיהיה ממוקד ביותר. אפשר לכתוב רפרט, למשל, שמציג טיעון מרכזי של הוגה, ומציג ביקורת קטנה אודותיו. מעבודה סמינריונית נדרש מעט יותר, אבל לא נדרשת רמת המקוריות שהכרחית למאמר.
- נושא טוב לעבודה סמינריונית יהיה מבוסס על שאלה ממש, כזו שנגמרת בסימן שאלה. חשוב שהנושא יהיה ממוקד מאוד – אל תנסו לעשות יותר מדי.
- מקוריות ממש אינה נדרשת, כאמור, אך כמובן תתקבל בברכה.
- בכתבת העבודה הקפידו מעל הכל על בהירות, רלבנטיות, וביסוס הטענות שלכם/ן. אני רוצה לדעת מה אתם/ן חושבים/ות, איך כל משפט תורם לנקודה שהפסקה מנסה לבסס, ואיך כל פסקה תורמת לטענה המרכזית של העבודה, ומה הטיעון שאתם מספקים לטענה זו.
- דרך טובה לעבוד היא בשלבים: לאחר אישור הנושא, הכינו מתווה (outline) שיכלול את המבנה של העבודה, והטענות או הטיעונים העיקריים שבכוונתכם להציג בכל שלב בנקודות כלליות. אחר כך כתבו טיוטה. אחר כך עברו עליה עוד מספר פעמים. מומלץ מאוד להניח לטיוטה למספר ימים, ואז לחזור אליה – זה יאפשר לכם/ן לקרוא שוב מתוך מידה מסוימת של ריחוק, לבחון את בהירות ניסוחיכם/ן, וכ"ו.
- אתם/ן מוזמנים/ות להגיש לי טיוטה (מאוחרת!) של עבודתכם/ן. אשמח להעיר הערות, ולתת אפשרות לשיפור לקראת הנוסח הסופי. הפרוצדורה הזו מוצעת רק למי שתגיש/יגיש את הטיוטה הרבה לפני הדדליין (אפרסם מועד מדויק יותר בהמשך).
- הרגישו חופשיים/ות לפנות אליי בכל עניין הקשור לעבודות.

רשימת נושאים (טנטטיבית) ופריטי קריאה

הרשימה להלן טנטטיבית ועשויה להשתנות במהלך הסימסטר בהתאם להתקדמות שלנו ולעניין שלכם/ן. הטקסטים המודגשים הם קריאות החובה, דהיינו הטקסטים המרכזיים שיהיו מוקד הדיון בכיתה. הם יופיעו, או כבר מופיעים, באתר הקורס. מלבד הפריטים שלהלן, ניתן להיעזר בספרים הכלליים הבאים:

- Kagan, Shelly 2012. *Death*. Yale University Press.
- Feldman, Fred 1992. *Confrontations with the Reaper: A Philosophical Study of the Nature and Value of Death*. Oxford University Press.
- Perry, John 1978. *A Dialogue on Personal Identity and Immortality*. Hackett.
- Benatar, David (ed.) 2009. *Life, Death, and Meaning: Key Philosophical Readings on the Big Questions*. Rowman & Littlefield.
- Rosenberg, Jay 1983. *Thinking Clearly about Death*. Hackett.

1: מבוא

אין קריאה

2. מהו מוות?

- **Feldman, Fred, *Confrontations with the Reaper*, ch. 4: “The Enigma of Death”.**
- Rosenberg, Jay, *Thinking Clearly about Death*, ch. 1.

3. המשך: מהם חיים?

- **Feldman, *Confrontations with the Reaper*, ch. 2: “Life-Functional Theories of Life”.**
- Machery, Edward 2012. “Why I Stopped Worrying about the Definition of Life... and Why You Should as Well”, *Synthese* 185: 145-164.

4. האם המוות רע?

- נייגל, תומאס 2010. “מוות”, בתוך ספרו: *שאלות על מוות* (מאגנס): 7-17.
- Brueckner, Anthony & Fischer, John Martin 1986. “Why is Death Bad?” *Philosophical Studies* 50: 213-221.

5: האם המוות רע, המשך

- **Feldman, Fred 1991. “Some Puzzles About the Evil of Death”. *Philosophical Review* 100: 205-227.**
- Suits, David 2001. “Why Death Is Not Bad for the One Who Died”. *American Philosophical Quarterly* 38: 69 - 84.

6: האם המוות רע, המשך

- **Rosenbaum, Stephen E. “How to be Dead and Not Care: A Defense of Epicurus”, in: Benatar, *Life, Death and Meaning*.**
- Broome, John 2008. “What is Your Life Worth?”, *Daedalus* 137: 49-56.

7: צורת החיים וערך החיים

- **Velleman, J. David, 1991. “Well-Being and Time”, *Pacific Philosophical Quarterly* 72: 48-77. (ללא ע"מ) קריאת רשות — 69-73**
- Feldman, Fred, 2004. *Pleasure and the Good Life* (Clarendon), ch. 7

8: צורת החיים, המשך

- **Dorsey, Dale 2015. “The Significance of a Life’s Shape”, *Ethics* 125: 303-330.**

- Galsgow, Joshua 2013. "The Shape of a Life and the Value of Loss and Gain", *Philosophical Studies* 162: 665-682.

9: האם חיי נצח הם דבר רצוי?

- **Williams, Bernard 1978. "The Makropulos Case: Reflections on the Tedium of Immortality", in: J. Donnelly (ed.) *Language, Metaphysics, and Death*: 229-242**
- Beglin, David 2017. "Should I Choose to Never Die? Williams, Boredom, and the Significance of Mortality". *Philosophical Studies* 174: 2009-2028.

10: חיי נצח, המשך.

- **Lenman, James. "Immortality: A Letter", in: Benatar, *Life, Death and Meaning*: 307-314.**
- **Fischer, John M. 2009. "Why Immortality is Not So Bad", in his *Our Stories: Essays on Life, Death, and Free Will*, Oxford University Press: 79-92.**
- Metz, Thaddeus 2003. "The Immortality Requirement for Life's Meaning", *Ratio* 16: 161–177.

11: חיי נצח, המשך.

- **Overall, C. "From Here to Eternity: Is it good to live forever?", in: Benatar, *Life, Death and Meaning*: 379-394.**
- פרוש, עדי 2011. "חיים ללא מוות — האם הם רצויים?", עיון ס': 107-140.

12: האם היכחדות המין האנושי תהיה דבר רע?

- **Lenman, James 2002. "On Becoming Extinct", *Pacific Philosophical Quarterly* 83: 253-269.**
- Frick, Johann 2017. "On the Survival of Humanity". *Canadian Journal of Philosophy* 47: 344-367.

13: היכחדות המין האנושי, המשך

- **Leslie, John 1983. "Why Not Let Life Become Extinct?" *Philosophy* 58: 329 - 338.**
- Weisman, Alan 2007. *The World Without Us*. St. Martin's Press.

14: היכחדות המין האנושי, המשך

- **Scheffler, Samuel 2013. "Lecture 1: The Afterlife (Part 1)", in his *Death and the Afterlife*, Oxford University Press (סעיפים 1-8; יתר הפרק — קריאת רשות)**
- Cholbi, Michael 2015. "Time, Value, and Collective Immortality", *Journal of Ethics* 19: 197-211.

15. בעיית האי-זהות (The Non-Identity Problem)

- Boonin, David 2014. *The Non-Identity Problem and the Ethics of Future People* (Oxford University Press), Ch. 1
- Roberts, Melinda, "The Nonidentity Problem", *Stanford Encyclopedia of Philosophy*, URL= <http://plato.stanford.edu/entries/nonidentity-problem/>

16. בעיית האי-זהות, המשך

- Heyd, David 1992. *Genethics*, (University of California Press): 26-38.
- Buchanan, Allen, Brock, Dan, Daniels, Norman & Wikler, Daniel 2001. *From Chance to Choice: Genetics and Justice*. Cambridge University Press, Ch. 6.

17: בעיית האי-זהות, המשך

- Parfit, Derek. 1984. "Whether Causing Someone to Exist Can Benefit This Person," in his *Reasons and Persons* (Oxford: Clarendon Press), Appendix G.
- Narveson, Jan 1967. "Utilitarianism and New Generations", *Mind* 76: 62-72.
- Kavka, Gregory 1981. "The Paradox of Future Individuals", *Philosophy & Public Affairs* 11: 93-112.

18: בעיית האי-זהות, המשך

- Harman, Elizabeth 2004. "Can We Harm and Benefit in Creating?", *Philosophical Perspectives* 18: 89-113.
- Hanser, M., 1990. "Harming Future People," *Philosophy & Public Affairs* 19: 47-70.

19: האם לאוכלוסיה יש ערך?

- Broome, John 2005. "Should we Value Population?", *Journal of Political Philosophy* 13: 399-413.
- Rabinowicz, Wlodek 2009. "Broome and the intuition of neutrality" *Philosophical Issues* 19: 389-411.

20: האם לאוכלוסיה יש ערך, המשך

- Parfit, Derek 2004. "Overpopulation and the Quality of Life.", in J. Ryberg and T. Tännsjö (eds.), *The Repugnant Conclusion*, pp. 7-14 & 17-22 (יתר הפרק — קריאת רשות).
- Gustaf Arrhenius, Jesper Ryberg, and Torbjörn Tännsjö, "The Repugnant Conclusion", *Stanford Encyclopedia of Philosophy*, URL = <http://plato.stanford.edu/entries/repugnant-conclusion/>

21: האם לאוכלוסיה יש ערך, המשך

- Locke, Don 1987. "The Parfit Population Problem." *Philosophy* 62: pp. 141- 57 (יתר המאמר - קריאת רשות).

- Mulgan, Timothy 2000. "Dissolving the Mere Addition Paradox", *American Philosophical Quarterly* 37: 359-372.

22: מוסר ורבייה

- **Roberts, Melinda 2011. "An Asymmetry in the Ethics of Procreation", *Philosophy Compass* 6: 765–776.**
- Bradley, Ben 2013. "Asymmetries in Benefiting, Harming, and Creating", *Journal of Ethics* 17: 37-49.

23: מוסר ורבייה, המשך.

- **Benatar, David 1997. "Why It Is Better Never to Come into Existence," *American Philosophical Quarterly* 34: 345– 355.**
- **Benatar, David 2015. "Contra Procreation", in: Benatar and Wasserman (eds.), *Debating Procreation*, Oxford University Press. Ch. 5**
- Overall, Christine 2012. *Why Have Children? The Ethical Debate*. MIT Press. Ch. 6

24: מוסר ורבייה, המשך.

- **Wasserman, David 2015. "The Good of the Future Child and the Parent-Child Relationship as Goals of Procreation", in Benatar and Wasserman, *Debating Procreation*, Ch. 8.**
- Smilansky, Saul 1995. "Is There a Moral Obligation to Have Children?" *Journal of Applied Philosophy* 12: 41-53.

25: ייקבע במהלך הסימסטר בהתאם להתקדמות ועניין המשתתפים.

- ?

26: ייקבע במהלך הסימסטר בהתאם להתקדמות ועניין המשתתפים.

- ?